

**talous
hallinto
liitto**

Ajankohtaista yritysverotuksessa

Markku Ojala, Taloushallintoliitto

Tilitoimistopäivä 2023. Accountor Finago. 28.9.2023

- Omistajayrittäjän saatavat yhtiöltä ja verotus
- Ajankohtaista SVOP-sijoitusten verotuksesta
- Saamisten arvonalentumiset ja menetykset verotuksessa
- Yrityksen avainhenkilön riskihenkilövakuutukset verotuksessa
- Valmisteltavana olevaa verolainsäädäntöä ja poimintoja hallitusohjelmakirjauksista
- EXTRA: Veronkorotussäätely ja sen kohtuuttomuus

Omistajayrittäjän saamiset yhtiöltä ja verotus

- Tavallinen laina vai pääomalaina
- Palkkavelka, vuokra- tai muu vastaava velka osakkeenomistajalle
- Palkkavelan, vuokra- tai muun vastaavan velan muuntaminen pääomalainaksi tai omaksi pääomaksi

Tavallinen laina vai pääomalaina

● Tavallinen laina

- Vierasta pääomaa. Laadittavissa selkeä maksusuunnitelma lyhennyksille ja korolle
- Kun lainantantajana on osakas, verotuksessa hyväksytään **markkinakoron** käyttäminen, kun yhtiö on heikossa taloudellisessa tilanteessa. Kannattavalle yhtiölle annetusta lainasta perittävissä **peruskorko + 1 %** (peruskorko nyt 3,75 %)
- Lainapääoman menetys ei ole vähennyskelpoinen henkilöverotuksessa
- Tavallisen lainan eikä pääomalainan muuntaminen omaksi pääomaksi esim. SVOP-sijoitukseksi ei aiheuta tuloveroseuraamuksia

● Pääomalaina

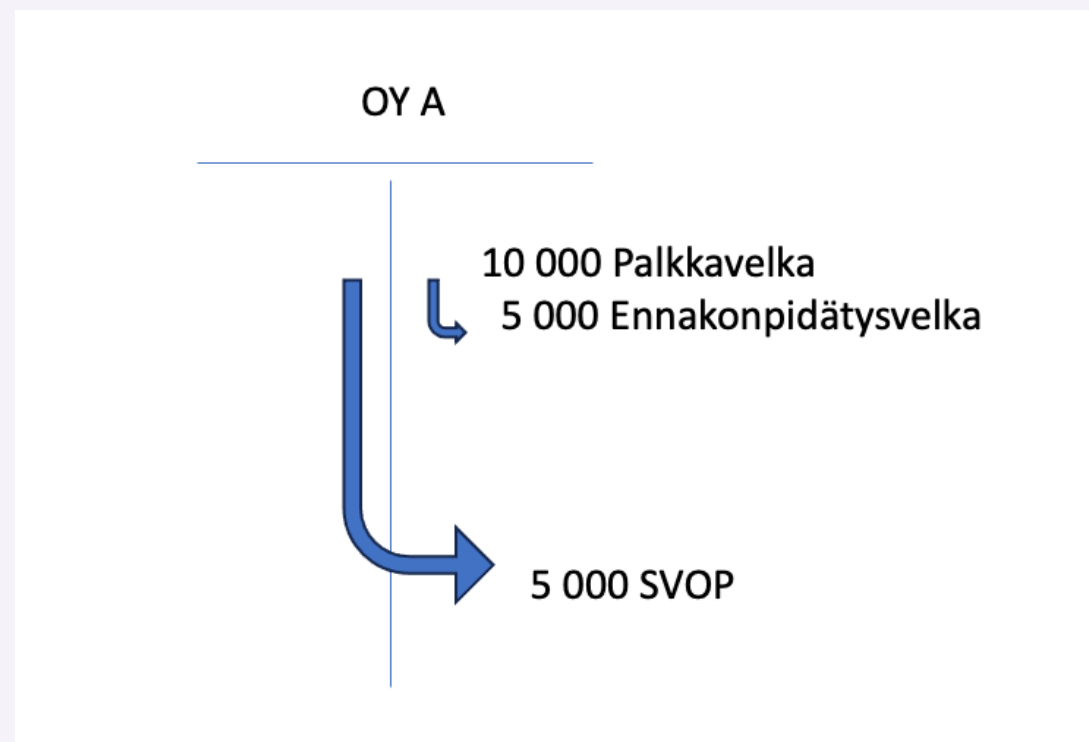
- Osakeyhtiölain 12 luvun säännösten mukainen erityisehtoinen laina. On aina oikein kirjata pääomalaina vieraaseen pääomaan (olettava)
- Laina on määrätyn ehdon mahdollista käsitellä oman pääoman eränä (takaisinmaksun takasijaisuus, eräpäivättömyys ja koron maksu vasta, kun yhtiöllä on jakokelpoista vapaata omaa pääomaa). Pääomalaina on verotuksessa kuitenkin pääsääntöisesti vierasta pääomaa
- Omaisuuden myyntitappioksi rinnastetaan **konkurssitilanteissa** arvopaperin lopullinen arvonmenetys (TVL 50 § 3 mom.). Pääomalaina voidaan konkurssitilanteissa lisätä hankintamenoa, joka kasvattaa vähennyskelpoista arvonmenetystä (**KHO 2016:49**). Pääomalainaksi voidaan katsoa myös tavallinen laina, joka on muutettu pääomalainaksi (**KHO 12.12.2018 taltio 5890**)
- Pääomalainaa **ei lisätä** osaksi osakkeiden hankintamenoa myyntitilanteissa, kun lasketaan omaisuuden myyntivoitto/-tappiota. Toisin siinä tilanteessa, jossa myydään osakkeiden lisäksi ostajalle myös pääomalaina. **HUOM! Katso dia 27.** Lakimuutoksen jälkeen ostaja maksaa osakekaupan yhteydessä ostamastaan lainasaamisesta.

Palkkavelka, vuokravelka tai muu vastaava velka

- Palkka, vuokra tai muu suoritus viedään suoriteperusteisesti yrityksen kirjanpitoon ja vähennetään verotuksessa kirjausvuoden kuluna.
- Mikäli sopimussuhde on yrityksen ja sen omistajayrittäjän esim. osakeyhtiön ja sen pääosakkaan välillä, Verohallinto noudattaa saajan verotuksessa seuraavia periaatteita:
 - **Mikäli yhtiö on maksukykyinen, velaksi jäänyt suoritus verotetaan saajalla kulukirjausta seuraavaan vuoden tulona (kulukirjausvuosi + 1). Verotuksessa ei siis hyväksytä sitä, että siirtovelka jää pidemmäksi aikaa suorittamatta.**
 - **Jos yhtiö on maksukyvytön, suoritus verotetaan saajalla vasta sen verovuoden tulona, jonka aikana yhtiöllä on maksukykyä siirtovelan maksamiseen. Yrityksen osoitettava maksukyvyttömyys.**
- Palkkavelan ilmoittaminen tulorekisteriin

Palkkavelan muuntaminen esim. omaksi pääomaksi tai pääomalainaksi

- Osakas voi haluta, että esim. palkkavelka maksusuorituksen sijaan **muunnetaan** pääomalainaksi tai yhtiöön tehdyksi SVOP-sijoitukseksi
- Sopimus esim. palkkavelan muuntamisesta pääomalainaksi on peruste, jolla palkkavelka käsitellään muuntovuoden veronalaisena **ansiotulona** (KHO 19.5.2010 taltio 1164)
- Yhtiö ja osakas voivat sopia, että esim. pääomalainaksi tai SVOP-sijoitukseksi kirjataan vain ennakonpidätyksen toimittamisen jälkeinen **nettoeuromäärä**
- Verohallinnon näkemyksen mukaan **ennakonpidätys** on toimitettava, vaikka mitään varsinaista maksusuoritusta ei tapahdu
Verohallinnon mukaan Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisu (seuraava dia) vuodelta 2019 on yksittäinen ratkaisu, joka ei muuta heidän näkemystään

Ennakkoperintä - Veronkorotus - Ennakonpidätysvelvollisuus -
Ennakonpidätyksen ajankohta - Korko - Osakkaan antaman lainan
korko - Koron lisääminen velan pääomaan

Diaarinumero(t): 00968/18/8110
Taltionumero: 19/0515/1
Antopäivä: 13.6.2019

Päätöslyhennelmä

Yhtiö oli tilinpäätöksen yhteydessä lisännyt yhtiön osakkaalta olevien velkojen korot velkojen pää-omaan vuosina 2014 ja 2015. Yhtiö ei ollut toimittanut ennakonpidätystä pääomaan lisätyistä koroista. Verohallinto ei maksuunpannut ennakonpidätyksiä, koska tulon saaja oli maksanut verot korkotuloista. Toimittamattomille ennakonpidätyksille määrättiin veronkorotus ennakkoperintälain 44 §:n (516/2010) 1 momentin 1 kohdan mukaan.

Korko on ennakkoperintälain 9 §:n 1 momentin soveltamisalaan kuuluva suoritus, josta suorituksen maksaja on lähtökohtaisesti velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen. Ennakonpidätyksen toimittamisen ajankohta on määrätty ennakkoperintälain 11 §:n 1 momentissa. Ennakonpidätys toimitetaan ennakkoperintälain 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla vähennyksenä rahana maksettavasta määrästä. Nyt ratkaistavassa asiassa kertynyt korko on lisätty osakkaalle olevan velan lainapääomaan. Valituksen kohteena olevien päätösten mukaan osakkaalle ei ole maksettu sellaisia rahasuorituksia, josta ennakonpidätys olisi voitu toimittaa. Näin ollen, ennakonpidätyksen toimittamista ei ole laiminlyöty eikä veronkorotuksen määräämiselle ole Verohallinnon päätöksessä mainitun lainkohdan nojalla ollut perustetta.

Ennakkoperintälaki 1 § 1 mom

Ennakkoperintälaki 9 § 1 mom

Ennakkoperintälaki 11 § 1 mom

Ennakkoperintälaki 11 § 2 mom

Ennakkoperintälaki 32 § 1 mom (516/2010)

Ennakkoperintälaki 38 § 1 mom (516/2010)

Ennakkoperintälaki 44 § 1 mom (516/2010)

Ajankohtaista SVOP-sijoitusten verotuksesta

- Osakevastikkeeton sijoitus osakeyhtiön vapaaseen omaan pääomaan (SVOP) on yhtiöoikeudellisesti helppo tehdä
- Kun varoja jaetaan takaisin pääomasijoitus kohtaa osinkoveron
- Tuloverolaissa säädetyin edellytyksin (TVL 45a §) SVOP-varojenjako voidaan soveltaa myyntivoittoverotuksen sääntöjä eli ns. euro-eurosta –periaatetta, jolloin verotettavaa ei synny
- Jos yhtiössä on useampia osakkeenomistajia, yhtiöjärjestyksestä poikkeavalla tavalla tehty SVOP-varojenjakko saattaa olla veroriski. Joudutaan tällöin miettimään esim. erilaisia osakkeita
- TVL 45 a §:n soveltamisen kannalta on tärkeää pitää erillään eri henkilöiden ja eri aikoina tehdyt sijoitukset. Myyntivoittoverotus vain, jos sijoituksesta enintään 10 vuotta

A Ky omisti Kiinteistö Oy B:n kaikki osakkeet. A oli tehnyt kiinteistöyhtiöön rakennusrahastosijoituksia vuosina 2009, 2011 ja 2014. Kiinteistöyhtiön yhtiöjärjestyksessä oli merkintä, että siihen ei sovelleta asunto-osakeyhtiölakia

Kiinteistö Oy:n oli tarkoitus jakaa varoja rakennusrahastosta vuosina 2021 ja 2022. Varoja oli tarkoitus jakaa enintään sen verran, että se euromääräisesti vastasi yhtiöön edellisen 10 vuoden aikana tehtyjen sijoitusten määrää

Rakennusrahastosta katsottiin jaettavan varoja kaikista eri aikoina tehdyistä sijoituksista niiden keskinäisen suhteen mukaisesti

Esim. 100 euroa 2009	}	100/200 (50 %)
50 euroa 2011		50/200 (25 %)
50 euroa 2014		50/200 (25 %)

Osinkoverotus siltä osin kuin tällä suhteellisella laskennalla varoja on katsottu jaetun sijoituksista, joista on yli 10 vuotta

Kaksi keskeistä asiaa!

Sijoitusten erillään pitäminen

- Eri henkilöiden eri aikoina tekemistä sijoituksista pitää muodostaa omat rahastonsa, jotka pitää pystyä pitämään erillään myös kirjanpidossa
 - Verohallinto edellyttää erillään pitoa omilla pääkirjanpidon tileillä!
 - Vertaa kuitenkin **KILA 2023/2036**

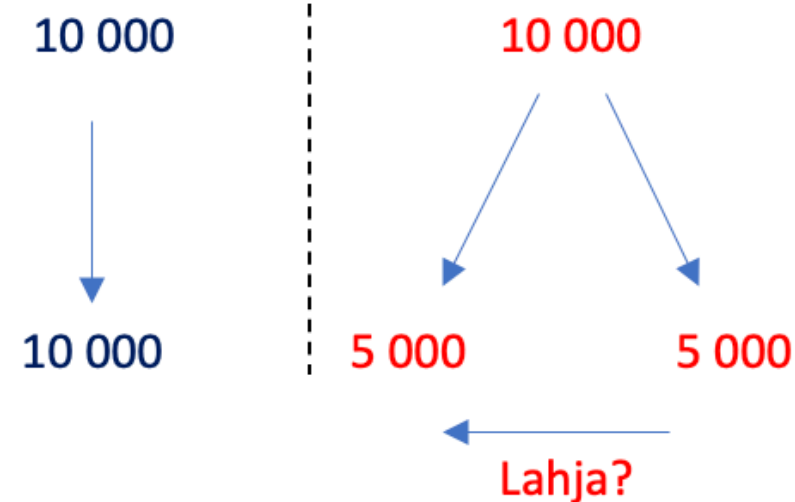
Sijoituksen ”korvamerkitseminen” verotusta ajatellen

- Miten varmistetaan se, että SVOP-varojenjaon verotuksessa noudatetaan myyntivoittoverotusta ns. euro-eurosta – periaatteella?
 - OYL 13:6 § 4 mom. sallii yksimielisten osakkaiden jakavan SVOP-varoja yhtiöjärjestyksestä ja osinko-oikeudesta poiketen, mutta verotuksessa noudatetaan yhtiöjärjestystä
 - Erilajisten osakkeiden käyttö? Onko ainoa ratkaisu niissä tilanteissa, joissa useampi osakas ja vain esim. yksi osakas on tehnyt sijoituksen?

Esimerkki

- Osakeyhtiön omistavat osakkaat A ja B puoliksi yhtäläisin osakeoikeuksin. A on tehnyt yhtiöön 10 000 euron SVOP-sijoituksen
- Yhtiökokouksessa päätetään myöhemmin yksimielisesti OYL 13:6 § 4 mom. nojalla, että SVOP-varojen jako **10 000** euroa kohdennetaan vain osakkaalle A
- Verotuksessa noudatetaan yhtiöjärjestyksen mukaisia osakeoikeuksia
- A:lla verotetaan **5 000** euroa ja B:llä **5 000** euroa. A:lla joko osinkona tai myyntivoittoverotuksin
- Koska A on tosiasiasa saanut koko 10 000 euroa, häneen saatetaan vielä kohdistaa esim. lahjaverotus **5 000** euron osalta. B:n katsotaan siis luopuneen osingostaan A:n hyväksi

Verohallinto päivittää parhaillaan ohjettaan!

Henkilöasiakkaat | Yritykset ja yhteisöt | Syventävät vero-ohjeet

[Ohjeet](#) | [Päätökset](#) | [Kannanotot](#) | [Keskusverolautakunnan ennakkoratkaisut](#)

Syventävät vero-ohjeet > Ohjeet > Vapaan oman pääoman rahaston varojenjakoverotuksessa

Vapaan oman pääoman rahaston varojenjakoverotuksessa

Avainsanat:
Tulon veronalaisuus - Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto - Elinkeinoverotus - Henkilöasiakkaan tuloverotus - Verohallinnon ohjeet

Versiohistoria

Antopäivä 16.6.2022

Diaarinumero VH/2828/00.01.00/2022

Voimassaolo 16.6.2022 - Toistaiseksi

Valtuutussäännös Laki Verohallinnosta (503/2010) 2 § 2 momentti

Korvaa ohjeen VH/8103/00.01.00/2020, 1.1.2021

Sisällysluettelo

1 Yleistä

2 Vapaan oman pääoman rahaston varojenjakoverotus

2.1 Vapaan oman pääoman rahaston varojenjakoverotuksen merkittävät v

2.2 Varojenjakoverotuksen pääoman rahaston varojenjakoverotus

3 Vapaan oman pääoman rahaston varojenjakoverotuksen

Suomi Svenska

[Etusivu](#) | [Kirjanpitolautakunta](#) | [Lausunnot ja poikkeusluvat](#) | [Yleisohjeet](#) | [Hyvinvointialue- ja kuntajaosto](#) | [Yhteystiedot](#) | [Palaute](#)

suomi | svenska

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastojen käsittelystä kirjanpidossa

31.1.2023 0.00 | Julkaistu suomeksi 31.1.2023 klo 15:47

TIEDOTE

Numero

2036

Asiasanat

SVOP-sijoitus. Seuranta ja erittely kirjanpidossa. Pääkirjanpito. Osakirjanpito.

1. Hakemus

13.10.2023 ©Taloushallintoliitto

Saamisten arvonalentumiset ja menetykset verotuksessa

A Oy oli sijoittanut varojaan B Oy:n velkakirjaohjelmaan. B Oy oli taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi hakeutunut yrityssaneeraukseen. Käräjäoikeus oli vahvistanut saneerausohjelman, jossa A Oy:n saatavaa oli leikattu 30 prosenttia

KHO:n ratkaisu: Velkasaatavan pääoman leikkauksesta aiheutuvaa menetystä oli pidettävä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 17 §:n 2 kohdassa tarkoitettuna lopulliseksi todettuna arvonalenemisena

Laki elinkeinotulon verottamisesta 17 § 2 kohta

Huom! Jos velallisyritys tervehtyy ja sen määrätään maksamaan lisäsuoritus rahalainalle, lisäsuoritus ei ole velalliselle sen verotuksessa vähennyskelpoinen meno. Velkojayrityksen velalliselta saama lisäsuoritus lainasaamiseen on yrityksen veronalaista elinkeinotuloa (EVL 5a § 1 mom.)

KHO 2023:41 – Arvonlisäveron ostovähennyksen oikaiseminen

Ostajan oli ajautunut yrityssaneeraukseen, jossa sen **ostovelkaa** leikattiin lopullisesti. Ostajan ei kuitenkaan tarvinnut oikaista oston perusteella aiemmin tekemäänsä arvonlisäverovähennystä, vaikka myyjä oli voinut tehdä oikaisun myynnistä suoritettavaan veroon

Ostajan on **AVL 118 §** mukaan oikaistava vähentämäänsä arvonlisäveroa tilanteessa, jossa se saa esim. vuosi- ja vaihtoalennuksen, ostohyvityksen tai korvauksen palautetuista pakkauksista ja kuljetustarvikkeista

Säännös ei kuitenkaan vaadi ostajaa oikaisemaan arvonlisäverovähennystä, vaikka myyjä voi **AVL 78 § 1 mom. 3-kohdan** mukaan oikaista myynnistä suoritettavaa veroaan luottotappion perusteella

Myyntisaamisten arvonalentumiset ja menetykset

Myyntisaaminen (yritys)	Tulo- ja arvonlisäverotus	Ostovelka (yritys)	Tulo- ja arvonlisäverotus
Arvonalentuminen (luottotappio)/ menetys	<ul style="list-style-type: none"> Vähennyskelpoinen tuloverotuksessa Oikaistaan myynnistä suoritettavaa arvonlisäveroa (AVL 78 § 1 mom.) Jos myyntisaaminen myöhemmin kertyy, veronalainen tulo (EVL 5a § 1 mom.) + suoritettava arvonlisävero (AVL 78 § 2 mom.) 	Maksuhäiriö/ maksukyvyttömyys	<ul style="list-style-type: none"> Ei oikaisua tuloverotuksessa vähennyskelpoiseen hankintameno Ei oikaisua ostovähennykseen (KHO 2023:41)
Vapaaehtoinen anteeksiantaminen maksukykyiselle velalliselle	<ul style="list-style-type: none"> Vähennyskelvoton tuloverotuksessa Oikaistaan myynnistä suoritettavaa vero – Alennus tai muu AVL 78 § mukainen oikaisueränä 	Anteeksisaaminen – velkojan vapaaehtoinen anteeksianto	<ul style="list-style-type: none"> Veronalaista tuloa Oikaisu ostovähennykseen - Käsitellään saatuna alennuksena tai muuna AVL 118 § mukaisena oikaisueränä

KILA 2008/1827:

- 95 – 100 % Perustellusti varma. Kirjataan kuluksi
- 50 – 95 % Todennäköinen. Kirjataan kuluksi, jos määrä voidaan kohtuudella arvioida. Muutoin liitetieto
- 5 – 50 % Mahdollinen ei todennäköinen. Ei kuluksi. Ilmoitetaan liitetietona
- 0 – 5 % Epätodennäköinen. Ei ilmoiteta liitetietona

Lainasaamisten arvonalentumiset ja menetykset

Lainasaaminen (yritys)	Tuloverotus	Laina (yritys)	Tuloverotus
Arvonalentuminen	<ul style="list-style-type: none"> Vähennyskelvoton 	Maksuhäiriö	<ul style="list-style-type: none"> Ei kirjausta
Menetys – velallinen maksukyvytön	<ul style="list-style-type: none"> Vähennyskelpoinen 	Maksukyvyttömyys (esim. konkurssi tai velkojen leikkaus saneerauksessa)	<ul style="list-style-type: none"> Verovapaa – ei synny veronalaista tuloa
Vapaaehtoinen anteeksiantaminen – velallinen maksukykyinen	<ul style="list-style-type: none"> Vähennyskelvoton 	Anteeksisaaminen - maksukykyinen	<ul style="list-style-type: none"> Veronalainen tulo
Laina emoyhtiöltä tytäryhtiölle (esim.) (EVL 16 § 7-kohta)	<ul style="list-style-type: none"> Arvonalentuminen, menetys ja anteeksiantaminen - vähennyskelvoton 	Esim. tytäryhtiön saama laina emoyhtiöltä	<ul style="list-style-type: none"> Verovapaa, jos maksukyvytön Veronalainen, jos maksukykyinen
Lainasaaminen (yritys)	Tuloverotus	Laina (yksityishlö)	Tuloverotus
TVL 53a § mukainen osakaslaina (EVL 16 § 10-kohta)	<ul style="list-style-type: none"> Arvonalentuminen, menetys ja anteeksiantaminen - vähennyskelvoton 	Saatu osakaslaina - henkilöverotus	<ul style="list-style-type: none"> Verotettu henkilön pääomatulona lainan antovuoden verotuksessa siltä osin kuin maksamatta takaisin verovuoden päättyessä

Yrityksen avainhenkilön riskihenkilöväkuutukset verotuksessa

Riskihenkilövakuutuksista

- Puhdas henkivakuutus antaa turvaa vakuutetun kuoleman varalta, jos vakuutettu kuolee vakuutuksen voimassaoloaikana
- Säästöhenkivakuutus sisältää säästöosan ja kuolemanvaraturvan. Säästöosa maksetaan vakuutuksen ottajalle ennalta määrättynä hetkenä ja kuolintapauskorvaus, jos vakuutettu kuolee ennen sopimuksen päättymistä
- Tärkeää tunnistaa kuka on ottanut vakuutuksen, kuka on vakuutettu ja kuka on edunsaaja (kenelle korvaus tai säästö maksetaan)
- Sijoitussidonnainen vakuutus on vakuutus, jossa vakuutusyhtiö hankkii niitä sijoituskohteita, joiden arvonkehitykseen vakuutuksen ottaja haluaa perustaa sopimuksensa arvon kehityksen
- Kapitalisaatiosopimus on vakuutustuote, jossa ei ole vakuutettua eikä vakuutustapahtumaa vaan kyse on aina määräaikaisesta (sijoitus)sopimuksesta
- Vakuutusmaksut eivät sisällä arvonlisäveroa. Vakuutusyhtiöt maksavat vakuutusmaksuveroa. Jos ulkomainen toimija ei harjoita vakuutusliiketoimintaa Suomessa, vakuutuksenottaja on verovelvollinen

Sijoitussidonnaiset vakuutukset yritysverotuksessa

Esimerkki:

Osakeyhtiö on ottanut pääosakkaalleen kertamaksullisen, sijoitussidonnaisen henkivakuutuksen. Vakuutukseen on maksettu 20 000 euroa. Vakuutus sisältää kuolemanvaraturvan ja sijoitussidonnaisen osan. Vakuutuksen voi lunastaa takaisin joko kokonaan (täydellinen takaisinosto) tai osittain. Vakuutuksessa ei ole edunsaajamääräystä, joten kuolemantapauskorvaus maksetaan yhtiölle.

Kysymyksiä pohdittavaksi:

- Onko vakuutusmaksu vähennettävissä yhtiön tuloverotuksessa?*
- Miten vakuutuksen mahdollisia myöhempiä ns. takaisinostoja verotetaan?*

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen verotus

- Esimerkin mukainen vakuutus on sijoitus
 - **Vakuutusmaksu ei ole vähennyskelpoinen meno** yrityksen tuloverotuksessa vaan saamisoikeuden synnyttävä sijoitus
- Sijoituksesta verotetaan sopimuksen tuotto
 - Osittaisessa takaisinostossa saadusta euromäärästä suhteellinen osuus on pääoman palautusta ja sopimuksesta syntynyttä tuottoa
 - Esimerkki

Vakuutusmaksu on ollut 100 euroa. Sopimuksen arvo on nyt 110 euroa. Yritys tekee osittaisen takaisinoston 11 euroa. Takaisinostosta käsitellään 10 euroa pääoman palautuksena ja 1 euroa sopimuksen tuomana tuottona ($11/110 \times 11 = 1$)
 - Yllä kuvattua verokäsittelyä on sovellettu vuoden 2020 verotuksesta lähtien
 - Kts. erityisesti EVL 5 § 14 kohta ja 27 g § sekä TVL 35 §
- Sijoituksesta syntyvä mahdollinen tappio on vähennyskelpoinen vasta, kun sopimus erääntyy tai takaisinostetaan kokonaisuudessaan (EVL 8 § 21 kohta)

Riskihenkilövakuutus, sijoitussidonnainen vakuutus, kapitalisaatiosopimus

	Vakuutusmaksut yhtiön verotuksessa	Osakkaan verotus	Vakuutussuoritusten verotus
Riskihenkilövakuutus			
• Vakuutettuna osakas ja edunsaajana yhtiö	Vähennettävissä	—	Yhtiö: Veronalaista tuloa
• Vakuutettuna osakas ja edunsaajana lähiomainen	Vähennettävissä	—	Osakas: Verovapaata tuloa Korvaus on kuolinpesän veronalaisia varoja perintöverotuksessa
Sijoitussidonnainen henkivakuutus	—	—	—
• Vakuutettuna osakas ja edunsaajana yhtiö	<ul style="list-style-type: none"> Säästöosaa vastaavaa maksua ei vähennetä (sijoitus) Kuolemanvaraturva vähennyskelpoinen 	—	Yhtiö: Veronalaista tuloa sopimuksen tuotto (saatu suoritus – maksut)
• Vakuutettuna osakas ja edunsaajana osakas	<ul style="list-style-type: none"> Säästöosa vähennettävissä palkkamenona (+ sotu) Kuolemanvaraturva vähennyskelpoinen 	Säästöosaa vastaavat vakuutusmaksut veronalaista ansiotuloa (TVL 68 § 1 mom.)	Osakas: Saadusta säästösummasta vähennetään palkkana verotettu määrä. Erotus on veronalaista pääomatuloa
Kapitalisaatiosopimus Sopimus yhtiön omistuksessa (sijoitussidonnainen)	Ei vähennetä (sijoitus)	—	Yhtiö: Veronalaista tuloa sopimuksen tuotto (saatu suoritus – maksut)

- KPL 5a § mukainen rahoitusvälineen määritelmä lainataan sijoituspalvelulaista
 - Arvopaperi, optio, termiini ja muut johdannaissopimukset...
- Kapitalisaatiosopimus on luonteeltaan vakuutussopimus ei rahoitusväline
 - **Ei voida** arvostaa kirjanpidossa käypään arvoon
 - Pysyvien vastaavien sijoitus
 - Jos sijoituksen todennäköisesti kerryttämä tulo on pysyvästi poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus kuluksi

Valmisteltavana olevaa verolainsäädäntöä ja hallitusohjelmakirjauksia

- **Liiketoimintasiirto** (EVL 52d §) voidaan lainmuutoksen toteutuessa tehdä myös jo toimivaan yhtiöön ilman varainsiirtoveroa, kun siirrettävään liiketoimintakokonaisuuteen sisältyy arvopapereita ja kiinteistöjä. Tällä hetkellä varainsiirtovero voidaan palauttaa hakemuksesta, jos kiinteistöt tai arvopaperit on siirretty toimintaa jatkamaan perustetulle yhtiölle (varainsiirtoverolain 43 §)
- **Osinko in natura ja käännetty varainsiirtoverovelvollisuus.** Lainmuutos kumpuaa pörssiyhtiöiden käytänteistä maksaa osinko rahan sijaan osakkeina, jolloin ne samalla maksavat osakkeista menevän varainsiirtoveron osakkeenomistajien puolesta. Tämä vero ei ollut vähennyskelpoinen yhtiön verotuksessa (**KHO 2015:84**). Kirjanpidossa in natura –osinko vähentää yhtiön vapaata omaa pääomaa luovutetun omaisuuden kirjanpitoarvolla. Verotuksessa arvostus käypään arvoon, jolloin jako rinnastuu luovutukseen kuten kauppaan. Lainmuutoksen jälkeen in natura -osinkoa jakavan olisi maksettava varainsiirtovero (käännetty verovelvollisuus). Osakkeenomistajan saama etu on tarkoitus säätää verovapaaksi. Nyt se on veronalaista osinkotuloa (**KHO 2020:127**)
- **Osakekaupan yhteydessä ostettavat lainasaamiset.** Osakekaupan yhteydessä ostettavista lainsaamiset menevät verolle. Ostajan on siis maksettava varainsiirtovero sekä osakkeista että lainsaamisesta, kun ostaja kohdeyhtiön osakkeiden lisäksi samalla ostaa myyjän saamisen kohdeyhtiöltä. Nykytila on, että ostaja maksaa varainsiirtoveron vain osakkeiden saannosta (**KHO 2019:121**).

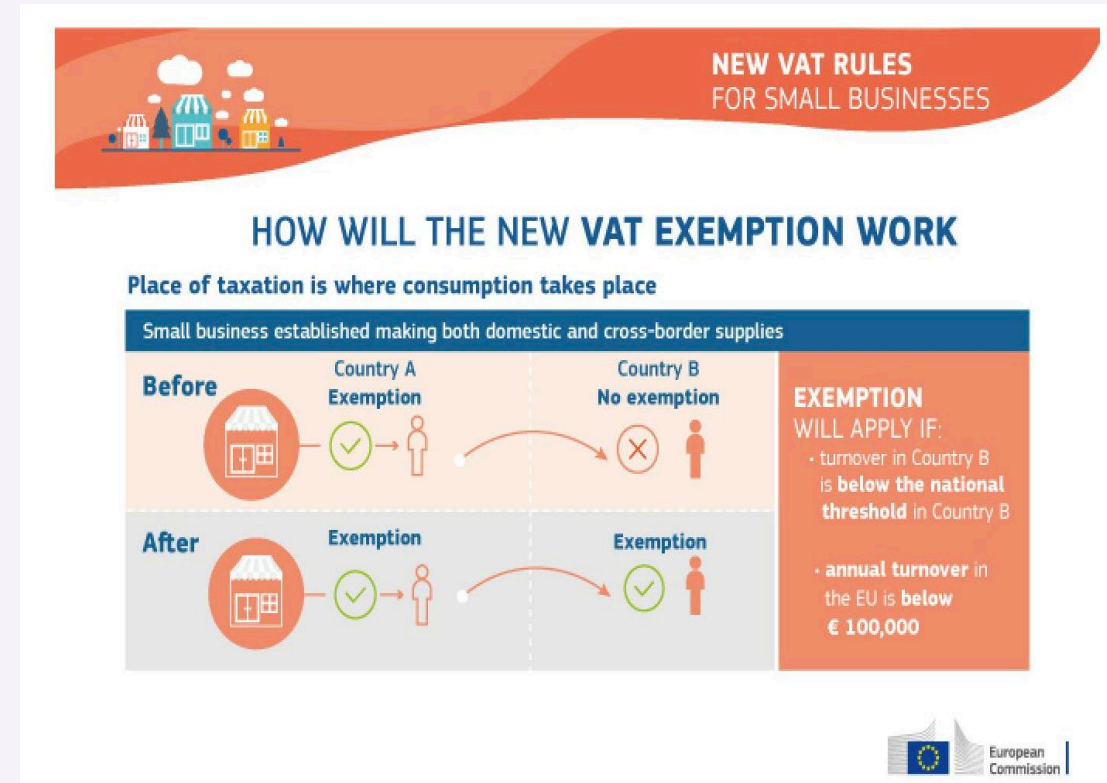
- Taustalla Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion C-787/18 (Sögård Fastigheter AB). Ruotsissa on vastaava kiinteistöinvestointien (uudisrakentaminen ja perusparannus) tarkistusmenettely arvonlisäverotuksessa kuin meillä
- Tuomiossa oli kyse tilanteesta, jossa kiinteistön rakentamiskustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron oli vähentänyt kiinteistön alkuperäinen omistaja, jolta Sögård Fastigheter oli kiinteistön ostanut. Kumpikin omistaja oli käyttänyt kiinteistöä arvonlisäverolliseen käyttöön. Kun Sörgård Fastigheter myi kiinteistön yksityiskäyttöön, oli sen maksettava arvonlisäveron tarkistus. EUT:n tuomion mukaan tätä tarkistusta ei voitu veloittaa Sögård Fastigheterilta, koska tarkistusvastuuta vastaavan arvonlisäveron vähennyksen oli tehnyt kiinteistön alkuperäinen omistaja. Tarkastusvastuu voidaan tuomion perusteella kohdentaa myyjään vain silloin, kun myyjä itse on tehnyt kiinteistöinvestointia koskevan arvonlisäverovähennyksen.
- HE annettaneen eduskunnalle viikolla 24/2024

Valmistelussa: arvonlisäverokantojen muutokset

- **10 % → 14 %.** Arvonlisäverolain muutoksen toteutuessa 10 % verokannan mukaisten tavaroiden ja palvelujen arvonlisävero on 14 %
 - Muutos nostaisi mm. henkilökuljetuksista, majoituksesta, liikunta- ja urheilutilojen käytöstä (esim. peli-, sali- ja hallivuorot) perittävistä maksuista, erilaisten pääsylippujen (esim. teatteri- ja elokuvaliput, urheilutapahtumat, eläintarhan pääsymaksut) sekä kirjojen ja lääkkeistä suoritettavaa veroa
 - Sanoma ja aikakauslehdet on tarkoitus rajata noston ulkopuolelle
- **24 % → 14 %.** Inkontinenssisuojat, kuukautissuojat ja lasten vaipat on tarkoitus siirtää 24 % verokannan mukaisista tavaroista alennettuun 14 %:n verokantaan
- Valmisteltavat muutokset perustuvat Orpon hallitusohjelmaan
- HE annettaneen eduskunnalle viikolla 16/2024

Valmistelussa: alarajahuojennuksen poistuminen ja muut muutokset

- Direktiiviin (EU) 2020/285 (Pienyritysdirektiivi) edellyttämät muutokset arvonlisäverolakiin
- **Alarajahuojennus poistuu.** Samalla todennäköisesti uudelleenarvioidaan, mikä on arvonlisäverollisen toiminnan euromäärään alaraja Suomessa vuodesta 2025 lähtien
- **Toisen jäsenvaltion verovelvollisuuden alarajan hyödyntäminen.** Esim. jos suomalaisyritys myy täältä verkkokaupan kautta tavaroita ranskalaisille kuluttajille, se voisi soveltaa tähän kuluttajamyyntiin Ranskan verolakien mukaista arvonlisäverovelvollisuuden alarajaa (ja EU-tasoista 100 000 euron rajaa). Toisaalta yritys ei voisi vähentää myyntiin kohdistuvien hankintojen sisältämiä veroja arvonlisäverotuksessaan. Rinnalle jäävät voimaan nykyiset tavaroiden ns. etämyyntisäännöt ja erityisjärjestelmä (OSS). Yrityksen pitäisi seurata ja myös ilmoittaa liikevaihtotietoja uuteen järjestelmään niiden maiden osalta, joiden verollisen toiminnan alarajoja yritys hyödyntää.
- HE annettaneen eduskunnalle viikolla 44/2023. Muutosten tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025

Hallitusohjelma (liite C) – Veropolitiikka (poimintoja)

- **Kotitalousvähennys.** Kotitalousvähennyksen tilapäistä korotusta jatketaan vuoteen 2024. Laajennetaan fysioterapia- ja toimintaterapiayritysten sekä vastaavien ammatinharjoittajien tuottama kotikuntoutus kotitalousvähennyksen piiriin
 - Kotitalous-, hoiva- ja hoitotyö yritykseltä tilattuna työnä 3 500 euroa ja 60 % vuosina 2022 - 2023. Öljylämmityksen korvaamiseen sovelletaan korotettua kotitalousvähennystä vuosina 2022 – 2027. Kotitalousvähennys asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnostus- ja perusparannustyöstä on nyt 2 250 euroa ja 40 % yritykseltä tilattuna. Jos esim. täysi 2 250 kotitalousvähennys asunnon kunnostustöistä, tällöin on mahdollisuus vielä 1 250 euron vähennykseen esim. kotitaloustyöstä.
- **Verojen maksujen ja palautusten käyttösääntöjen uudistaminen.** Hallitus sujuvoittaa veronkantoa ja parantaa verotuksen ennakoitavuutta
 - Tarkoittanee mm. verojen maksujen ja palautusten käyttösääntöjen yhtenäistämistä esim. niin, että tuloverojen viitteellä tehtyjä maksuja ei tämänhetkiseen tapaan kohdennettaisi tuleville ja vielä siis erääntymättömille ennakkoverojen erille.
- **Perintöveron maksuaika.** Muutoksen jälkeen perintöveroa ei perittäisi ulosotossa, sen perusteella ei haettaisi verovelvollista konkurssiin eikä tietoa maksamatta olevasta perintöverosta merkittäisi verovelkarekisteriin ennen kuin **10 vuotta** on kulunut veron ensimmäisestä eräpäivästä. Eräpäivän jälkeen maksetusta perintöverosta pitäisi kuitenkin maksaa viivästyskorkoa.
 - Tällä hetkellä maksuaika on **2 vuotta** (kts. perintö- ja lahjaverolain 52 § 3 mom.). Perintöveroa ei siis tälläkään hetkellä peritä ulosotossa eikä se ole ns. protestoiva verolaji, joten siitä ei tule luottotietomerkintöjä ennen kahden vuoden kulumista. Maksamaton perintövero näkyy kuitenkin verovelkatodistuksella ja muiden verojen palautuksia voi tulla käytettäväksi perintöveron maksuksi.
- **Pankkien ja vakuutusyhtiöiden myöntämät bonukset verolle**
 - Nykyisen Verohallinnon ohjeen (Bonusten verotus 16.9.2019) mukaan asiakkaalle ei synny veronalaista etua, jos luottojen, säästöjen, sijoitusten, vakuutusten yms. perusteella kertyvät bonuspisteitä käytetään automaattisesti palvelumaksuihin. Rahana maksettavat bonukset (**KHO 2002:10**) tai bonukset, joiden käyttötavan asiakas voi valita, ovat jo tälläkin hetkellä asiakkaan veronalaista tuloa.

Hallitusohjelma (liite C) – Selvitettäviä asioita (poimintoja)

- **Verotus ja kirjanpito.** Verotuksen ja kirjanpitosääntelyn eroavaisuudet ja mahdolliset yhdenmukaistamistarpeet (IFRS).
 - Esim. verotuksessa vähennettävillä poistoilla ja annettavalla konserniavustuksella on tällä hetkellä vahva kirjanpitosidonnaisuus
- **Veronumero.** Veronumerolain laajentaminen matkailu- ja ravintola-alalle
 - Käytössä tällä hetkellä rakennus- ja asennustyömailla ja telakoilla.
- **Verovapaat luontoisedut.** Verovapaiden luontoisetujen laajentaminen myös ulkomailta Suomeen lähetetyille työntekijälle vastaavasti kuin verovapaat luontoisedut Suomesta ulkomaille lähetettäville henkilöille
- **Perintövero.** Perintöveron korvaaminen perinnöksi saadun omaisuuden luovutusvoiton verotuksella
 - Yksi keskeinen kysymys selvittelyn yhteydessä on, mikä mahdollisessa luovutusvoittoverotuksen mallissa olisi perillisen vähennyskelpoinen hankintameno. Olisiko se perittävän alkuperäinen hankintameno, jolloin ilman huojennuksia perillinen suorittaisi veron myös perittävän aikana syntyneestä mahdollisesta arvonnoususta?

EXTRA: Veronkorotussäätely ja sen kohtuuttomuus

Veroilmoituksen virheestä seuraa veronkorotus

- Veronkorotus määrätään lähtökohtaisesti kaikissa veroilmoittamisen virhetilanteissa
- Kun ilmoitus on annettu ja siinä on virhe, seuraa veronkorotus
 - Vaikka kyse olisikin inhimillisestä erehdyksestä esim. merkintä- tai laskuvirheestä

- Alan yleisissä sopimusehdoissa tilitoimiston vastuu on rajattu **10 000** euroon yhdessä vahinkotapahtumassa
- Vastuuvakuutuksessa nojataan tähän TAL2108-ehtojen mukaiseen enimmäismäärään ellei toimeksiantosopimusta ja vastuuvakuuttamista varten muuta sovita
- **Ehtoja päivitetään parhaillaan.** Uudet TAL-sopimusehdot julkaistaneen loppuvuoden aikana.
 - Vielä ei siis ole tiedossa sitä, päivitetäänkö esim. yllä mainittua vastuurajaa

Tilitoimisto vastaa vain huolimattomuudestaan johtuvista välittömistä vahingoista. Tilitoimiston vastuun enimmäismäärä on kuitenkin aina **enintään 10.000 euroa yhdessä vahinkotapahtumassa ja saman tilikauden aikana ilmenneistä vahinkotapahtumista yhteensä enintään 20.000 euroa, ellei muusta enimmäismäärästä ole nimenomaisesti sopimuksessa sovittu.** Vahinko katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi, vaikka siihen olisi vaikuttanut saman virheen toistuminen ja vaikka se vaikuttaisi useampaan tilikauteen. Vahingon katsotaan ilmenneen kokonaan sen tilikauden aikana, jolloin se olennaisilta osiltaan ilmeni, vaikka jokin vahingon osa ilmenisi muuna tilikautena.

Viestimme eduskunnalle, kun lakia säädettiin

- Sääntely ei sisältäisi keskeisiä oikeusturvatekijöitä, kuten **syyttömyysolettamaa**, jota Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on edellyttänyt veronkorotusasioissa. Tämä jää edelleen sääntelypuutteeksi, mikäli laki toteutuu ehdotuksen mukaisena.
- Sääntely ei antaisi mahdollisuuksia alentaa tai jättää määräämättä veronkorotusta, mikäli esim. taloushallinnon palveluntarjoajan työssä tapahtuu inhimillinen virhe veroilmoitusta täytettäessä. **Inhimillinen virhe** pitäisi olla teon rangaistavuuden poistoperuste täysin riippumatta siitä, onko virhe syntynyt yrityksen oman taloushallinnon tai ulkoistetun taloushallinnon palveluntarjoajan tekemässä työssä.
- Rikoslain 29 luvun 11 § säilyisi nykyisellään, joten esim. törkeä veropetos tulee aina ilmoittaa syyttäjälle. Teon rangaistavuuden mukaan on siis valittava ns. veronkorotus- tai verorikoslinja. Mikäli valitaan veronkorotuslinja, lakiehdotuksen toteutuessa veronkorotus määrättäisiin kaavamaisesti ilman syyllisyyden asteen tutkintaa. Tämä puoltaa matalaa veronkorotustasoa, mikäli edellä mainittuihin oikeusturvaongelmiin ei muutoin puututa. Veronkorotus on **rikosoikeudellinen rangaistus**.

Kiitos!

Markku Ojala

markku.ojala@taloushallintoliitto.fi

